

World Economic Forum (WEF): The Global Competitiveness Report 2019

Suomi 11. sijalla

WEF:n 141 maan kilpailukykyvertailussa,
joka painottaa pidemmän aikavälin kilpailukykyyn rakenteellisia tekijöitä

Embargo: Keskiviikko 9.10.2019 klo 00.01 CEST.

Suomi on sijalla 11. World Economic Forum (WEF) tämän vuoden 141 maan kilpailukykyvertailussa.

► **Sekä Suomen sijoitus että maan kilpailukykyyn kokonaispisteet ovat samat kuin viime vuonna.**

Vertailun kärkikolmikko on Singapore, Yhdysvallat ja Hongkong. Yhdysvallat putosi kärkisijalta ja Hongkong nousi neljä sijaa pronssille. Kuluva vuoden kesällä alkanut poliittinen epävakaus Hongkongissa ei ole ehtinyt vaikuttaa näihin tuloksiin.

Alankomaat nousi kaksi sijaa, neljänneksi. Sen saamat pisteet pysyivät samoina kuin viime vuonna. Sijoituspousu johtui Sveitsin ja Japanin pistemenetyksistä.

Kärkikamppailun suurin häviöjä oli tänä vuonna Saksa, joka putosi neljä sijaa ja päättyi seitsemänneksi.

► **Saksa ja Yhdysvallat putosivat sekä sijoituksessaan että saamissaan pisteissä.** Yhdysvaltojen pistemenetyks oli koko maajoukon toiseksi suurin, tasan kaksi pistettä. Vain Kongon demokraattinen tasavalta menetti enemmän; 2,1 pistettä.

Ruotsi nousi yhden sijan, kahdeksanneksi, vaikka sen pisteet hieman alenivatkin. Tanska on Suomen edellä kymmenentenä. Taiwan nousi tasapisteisiin Suomen kanssa.

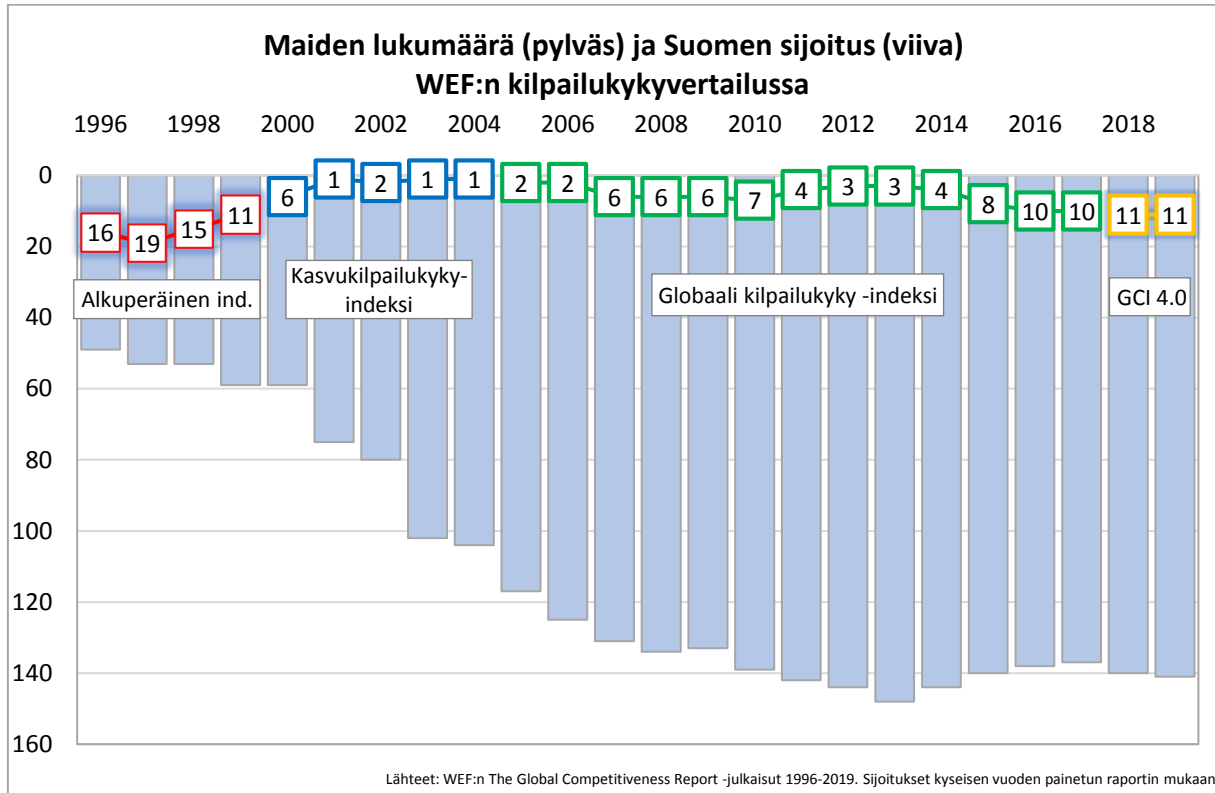
Viimevuotiseen verrattuna sijoitustaan paransivat eniten Azerbaidžan (nyt 58., +11 sijaa) ja Vietnam (nyt 67., +10 sijaa). Eniten asemaansa menettivät Intia (nyt 68., -10 sijaa) ja Iran (nyt 99., -10 sijaa).

Kaikkiaan 141 maasta 94 maan pisteet paranivat, 37:n heikkenivät ja 8:n olivat muuttumattomia. Lisäksi nyt oli kaksi uutta maata. Heikommissa maissa oli enemmän nousua ja vahvemmissa laskua. ► **Globalissa kilpailukyvyssä tapahtui siten konvergoitumista.**

Lyhyen aikavälin kustannuskilpailukykyyn kanssa enemmän korreloivassa – mutta silti rakenteellista kilpailukykyä mittaavassa – IMD:n 28.5. julkaistussa indeksissä Suomi oli sijalla 15.

Rank	Economy	Score ¹	Diff. from 2018 ²	
			Rank	Score
1	Singapore	84.8	+1	+1.3
2	United States	83.7	-1	-2.0
3	Hong Kong SAR	83.1	+4	+0.9
4	Netherlands	82.4	+2	—
5	Switzerland	82.3	-1	-0.3
6	Japan	82.3	-1	-0.2
7	Germany	81.8	-4	-1.0
8	Sweden	81.2	+1	-0.4
9	United Kingdom	81.2	-1	-0.8
10	Denmark	81.2	—	+0.6
11	Finland	80.2	—	—
12	Taiwan, China	80.2	+1	+1.0
13	Korea, Rep.	79.6	+2	+0.8
14	Canada	79.6	-2	-0.3
15	France	78.8	+2	+0.8
16	Australia	78.7	-2	-0.1
17	Norway	78.1	-1	-0.1
18	Luxembourg	77.0	+1	+0.4
19	New Zealand	76.7	-1	-0.8
20	Israel	76.7	—	+0.1
21	Austria	76.6	+1	+0.3
22	Belgium	76.4	-1	-0.2
23	Spain	75.3	+3	+1.1
24	Ireland	75.1	-1	-0.6
25	United Arab Emirates	75.0	+2	+1.6
26	Iceland	74.7	-2	+0.2
27	Malaysia	74.6	-2	+0.2
28	China	73.9	—	+1.3
29	Qatar	72.9	+1	+1.9
30	Italy	71.5	+1	+0.8

Metodologiasta

WEF:n indeksi on jonkin verran muuttunut ajan myötä ja nyt on käytössä sen neljäs sukupolvi (GCI 4.0). Kilpailukyyn määritelmä on kuitenkin käytännössä sama kuin aiemmin. Kilpailukyky tulkitaan instituutioiksi, menettelytavoiksi ja muiksi tuottavuutta ajaviksi tekijöiksi.

Indeksissä on neljä asiakokonaisuutta: toimintaympäristö, inhimillinen pääoma, markkinat ja innovaatio-ekosysteemi. Ne on jaettu 12 pilariin. Toimintaympäristössä on neljä pilaria, inhimillisessä pääomassa kaksi, markkinoissa neljä ja innovaatioekosysteemissä taas kaksi pilaria.

Maat laitetaan järjestykseen 103 yksittäisen vakioitun muuttujan painotettuna keskiarvona. Yksittäiset muuttajat voivat lisäksi olla kombinaatio useista tekijöistä.

Toimintaympäristöön liittyy 45 muuttujaa, inhimilliseen pääomaan kymmenen muuttujaa, markkinoihin 30 muuttujaa ja innovaatioekosysteemiin 18 muuttujaa.

Muuttajat, pilarit ja pääindeksi on normalisoitu nolasta sataan, missä sata kuvaa "ihannetilaa". Puuttuvia arvoja on imputoitu ja ääriarvoja winsoroitu, eli erittäin suuria/pieniä arvoja on "leikattu".

Kunkin pilarin arvo on siihen liittyvien muuttujien aritmeettinen keskiarvo. Pääindeksin arvo on puolestaan 12 pilarin arvojen aritmeettinen keskiarvo.

Indeksiin vaikuttaa myös "pehmeä" osa, yritysjohtajille suunnattu kysely, jonka paino on noin 30 prosenttia. "Kovan" tilastodatan paino on siten 70 prosenttia. Kii-tämme kyselyyn Suomesta saaduista vastauksista.

Esimerkiksi osaamiseen liittyvistä muuttujista ensimmäisessä WEF hakee YK:n tilastoista keskimääräiset koulutusvuodet yli 25-vuotiaiden ikäryhmässä ja toisessa kysytään yritysjohtajilta 1–7-asteikolla sitä, missä määrin maan yritykset investoivat työntekijöiden koulutukseen ja kehitykseen.

Kokonaissijoitus on aina jossain määrin keinotekoinen keskiarvo eri tekijöistä. Etnan arvion mukaan näiden vertailujen luottamusväli on 5–10 sijaa molempiin suuntiin. Kokonaissijoitusta kiinnostavampia voitkin olla taustalta löytyvät kilpailukyyn osatekijät.

Teknisesti WEF:n indeksi on kilpailevaa IMD:n mittaria parempi. WEF sekoittaa vähemmän kilpailukyyn osatekijöitä ja sen vaikutuksia. Tulos kertoo silti saavutusta tasosta eikä ennakoitulevaa.

Suomen kilpailukyyn pilarit WEF:n mukaan

Suomi on koko kyselyn kärjessä kahdessa pilarissa: makrotaloudellisessa vakaudessa ja instituutioissa. Jälkimmäisessä Suomi nousi tänä vuonna yhden sijan.

Makrotaloudellisessa vakaudessa on vain kaksi muutujaa: inflaatio ja velkadynamiikka, ja molemmissa Suomi on kärjessä. Kärki on kuitenkin tasainen, sillä inflaation osalta ykköspaikalla on 88 maata ja velassa 34 maata.

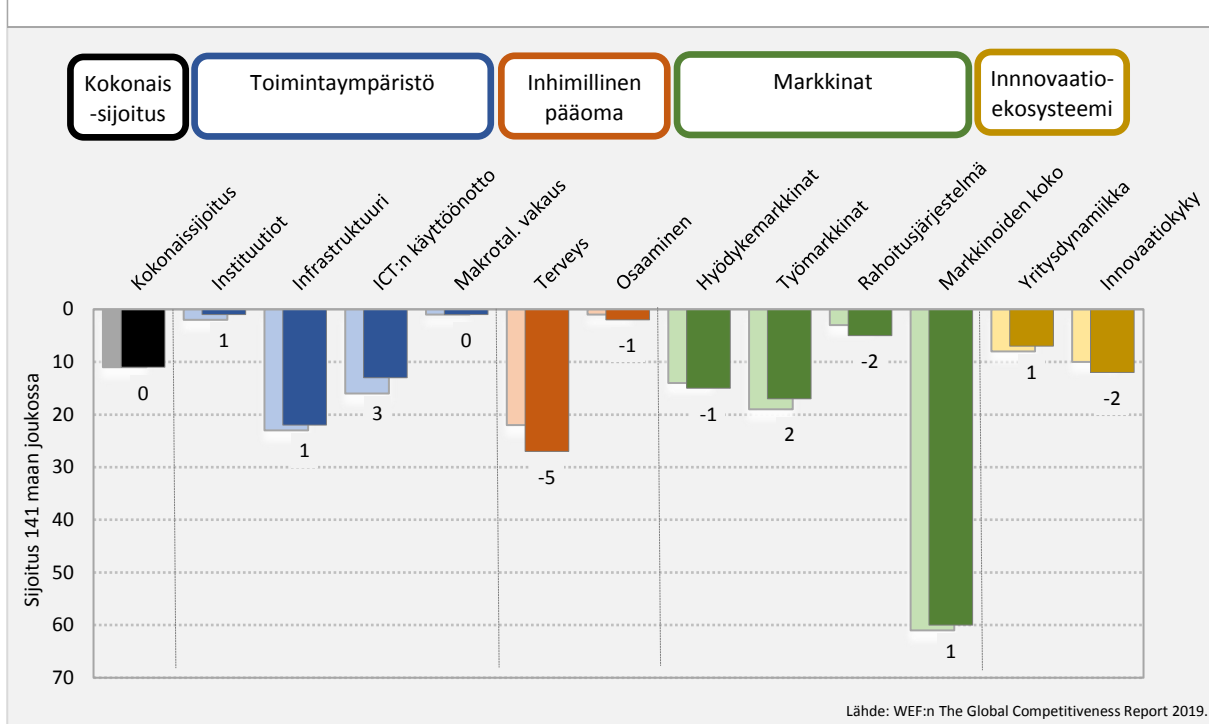
Instituutioiden osalta Suomen vahvuuksia ovat turvallisuus, vallan tasapainotus (esim. oikeusistuinten riippumattomuus ja lehdistönvapaus), julkisen sektorin tehokkuus ja omistusoikeudet.

Lisäksi Suomen vahvuus kokonaisindeksissä on osaaminen, jossa Suomi on eri muuttujissa tasavahvalla suorituksella toisena Sveitsin jälkeen.

Markkinoiden osalta Suomen vahvuus on rahoitusjärjestelmä. Suomi on ensimmäisellä sijalla pankkien vakavaraisuudessa sekä pienten ja keskiuurten yritysten rahoituksessa. Lisäksi Suomi on kolmannella sijalla venture capital -sijoitusten saatavuudessa. Rahoitusjärjestelmässä Suomi kuitenkin menetti kaksi sijaa viime vuodesta.

Inhimillisessä pääomassa Suomen sijoitus heikkeni viime vuodesta erityisesti terveydessä, jota mitataan yksinkertaisesti vastasyntyneiden terveiden elinvuosien odotteella. On muistettava, että sijoitus voi heiketä, vaikka odote ei olisikaan Suomessa alentunut.

Suomen sijoitukset WEF:n kilpailukykyvertailussa 2019 (tumma pylväs etualalla; lyhyempi palkki on parempi) ja sijoitus vuonna 2018 (vaalea pylväs taustalla) sekä palkin alapuolella muutos sijoituksessa näinä vuosina

Suomen kilpailukyky pisteet nousivat ICT:n käyttöön-otossa

WEF raportoi myös maiden saamat pisteet asteikolla 0–100. Pisteet tietenkin korreloivat edellä kuvattujen sijoitusten kanssa. Voi kuitenkin olla, että ne menevät eri suuntiin, koska sijoitus riippuu myös muiden maiden saamien kilpailukyky pisteiden kehityksestä.

Suomen saamat kokonaispisteet olivat nyt samat (80,2/100) kuin vuosi sitten. Suomi sai yli kolme

pistettä lisää ICT:n käyttöön-otossa, noin yhden pisteen infrastruktuurissa sekä noin puoli pistettä työmarkkinoissa ja markkinoiden koossa. Menetyksiä tuli kuitenkin reilut kaksi pistettä terveydessä ja osaamisessa sekä puolikas piste hyödykemarkkinoilla ja innovaatiokykyssä.

Korkeimmat pisteet Suomi saa inhimillisen pääoman asiakokonaisuudessa (89,4/100) ja toiseksi korkeimmat toimintaympäristössä (86,3/100).

Innovaatioekosysteemissä Suomen pisteet ovat 77,0/100 ja markkinoissa 71,3/100.

Suomen heikkouksia

Markkinoiden osa-alueessa erityisesti niiden koko verottaa Suomen pisteitä. Käytössä on kaksi muuttujaa, ostovoimakorjattu bruttokansantuote sekä kokonaisuonnin suhde bkt:hen. On epäselvää, tulisiko bkt:n suuruuden olla mukana selittämässä kilpailukykyä. Bkt:n paikkaa kuitenkin puolustaa se, että iso bkt toimii vetovoimatekijänä ulkomaankaupassa ja suorissa sijoituksissa.

Infrastruktuurissa Suomi tulee kokonaisuutena ottaen 22. sijalle. Heikkoudet liittyvät kuljetusinfraan. Syynä on pitkälti Suomen syrjäinen sijainti ja alhainen väestötiheys.

Hyödykemarkkinoiden osalta Suomen sijoitusta heikentää ennen kaikkea ulkomaankaupan tariffien monimutkaisuus. Nämä päätetään kuitenkin EU-tasolla, joten Suomi ei pysty niihin suoraan vaikuttamaan. Toisaalta EU on solminut paljon vapaakauppasopimuksia ja neuvottelee jatkuvasti uusista. Enemmän omissa kässissä olisi kilpailun lisääminen hyödykemarkkinoilla. Tässä suhteessa Suomen sijoitus on tällä hetkellä keskinkertainen.

Kilpailukykyterveisin,
Ville Kaitila, Etlä¹

Lisätietoja:

Ville Kaitila (tutkija, Etlä; puh. 050 410 1012, ville.kaitila@etla.fi)
Aki Kangasharju (toimitusjohtaja, Etlä; puh. 050 583 8573, aki.kangasharju@etla.fi)
Markku Lehmus (ennustepäällikkö, Etlä; puh. 044 549 8455, markku.lehmus@etla.fi)

Työmarkkinoiden osalta Suomi tulee 17. sijalle. Tässä osa-alueessa Suomi kerää kaiken kaikkiaan heikoimmat sijoituksensa. Heikkouksina indeksissä ovat palkanmuodostuksen jäykkyys (139. sija), maan sisäinen työvoiman liikkuvuus (109.), tuloveroaste (104.), työllistämis- ja erottamiskäytännöt (97.) sekä ulkomaisen työvoiman palkkaamisen helppous (89.). Tuloveroastetta lukuun ottamatta nämä muuttujat perustuvat yritysjohtajakyselyn vastauksiin.

Yritysdynamiikassa Suomen sijoitusta heikentävät erityisesti uuden yrityksen perustamisaika (96. sija) ja asenne yrittäjyysriskiin (61. sija kyselyvastausten perusteella).

WEF:n indeksi mittaa pitkän aikavälin potentiaalia

WEF:n kilpailukykyindeksi mittaa pidemmän aikavälin kasvu- tai rakenteellista kilpailukykyä, eli sitä periaatteellista potentiaalia, mikä maalla mm. koulutustasonsa ja infrastruktuurinsa puolesta on.

Yleinen keskustelu Suomessa on pääsääntöisesti lyhyemmän aikavälin kustannuskilpailukyvyssä, joka määrytyy työn ja muiden tuotantopanosten kokonaishintojen, valuuttakurssien ja työn tuottavuuden suhteellisen kehityksen kautta.

---

¹ Etlä on WEF:n Partner Institute, kansallinen partneri. Avustamme heitä online-kyselyn toteuttamisessa, mutta emme muutoin osallistu ao. raportin tai sen taustaselvitysten laadintaan, levittämiseen tai rahoittamiseen, emmekä saa WEF:ltä rahoitusta.